

Referat til møde i arbejdsgruppen for kartofler

Mødet blev afholdt d. 27. marts 2023 kl. 10.00-15.00, Augustenborg slot, 6440 Augustenborg.

Deltagere fra erhvervet: Christian Feder (KMC), Preben Kloster (basis avler), Poul Lauritsen (præbasis avler), Carl Heiselberg (Danske kartofler), Søren O. Jørgensen (Unipatas), Kim Madsen (Danespo, Skype)

Fra SEGES deltog Lars Bødker, fra Landbrug & Fødevarer deltog Søren Thorndal Jørgensen, og fra Fødearestyrelsens laboratorium Ole Søegaard Lund, de to sidste over Skype.

Deltagere fra LBST: Kristine Riskær, Thomas Hundebøl Thomsen, Marie-Louise Nielsen, Sabine Fennefoss Bye (Skype) & Sara Dilling (Skype)

1. Velkomst ved Kristine Riskær
2. Orientering fra Landbrugsstyrelsen
 - a. **Coloradobiller**
Punktet blev lukket med enighed om den fremadrettede procedure. Jf. bilag 1 til dagsorden.
 - b. **Status på rapport over udbredelse af virus A, X, S, M.**
FVST kom med en pris i størrelsesorden af kr. 400.000 og bad om et varsel på 3 måneder og et estimat på en driftstid på ca. 2 måneder. Undersøgelsen skal ligge i første halvdel af kalenderåret hvis den skal udføres, og skal ansøges finansieret af Kartoffelafgiftsfonden, som har ansøgningsfrist i slut august/start september.
Der bliver ikke fundet meget virus i de prøver erhvervet får foretaget nu, og erhvervet mener derfor ikke, at der er behov for så prisomfattende en undersøgelse på nuværende tidspunkt, og der var enighed om, at LBST ikke skal gå videre med sagen.
 - c. **Skrivebordsøvelse med relevant skadegører**
Der var generelt stemning for en skrivebordsøvelse på baggrund af en hypotetisk sag. LBST understregede at resultatet af sådan en øvelse **ikke** kan bruges som facit til et eventuelt udbrud i fremtiden. Erhvervet er indforstået med dette og udtrykte, at erfaringer, der kan udledes af en skrivebordøvelse, er gode at have med videre. LBST vil fastsætte en dato for afholdelse af øvelsen, hvor de der er interesseret kan deltage.
 - d. **Orientering om udbud af marksyn af præbasisavl**
Der blev orienteret om udbudssagen.
 - e. **Tolerancer ved indledende syn i præbasisavl**

LBST fremlagde forslag til at lempe tolerancer ved indledende syn i præbasis-avl.

Erhvervet pointerede, at der var sket en misforståelse, da problemet kun ligger i den lave tolerance for fremmed sort ved indledende syn af præbasis avl. Der var ønske til en tolerance på 0,1 % i indledende syn. Der var ikke ønske om at ændre tolerancerne for afvigende type eller mængden af virus ved indledende syn.

LBST vil undersøge, om der kan ændres på tolerancekravene for fremmed sort ved de indledende marksyn.

f. **Eksport af kartofler til Egypten**

Der blev orienteret om at Egypten ikke har til hensigt at komme på kontrol i Danmark i 2023. LBST har modtaget denne melding fra NL, som har været i kontakt med de egyptiske myndigheder.

g. **PRM**

Bilaget til punktet blev kort fremlagt. Datoen for den forventede fremsættelse af forslaget samt den korte høringsperiode blev bragt i fokus. Erhvervet efterspurgte sammenligningstabel mellem direktiver og bekendtgørelse for at tydeliggøre hvori Danmarks særregler inden for markedsdirektiverne ligger. LBST vil udforme sådan en tabel, og erhvervet tilbød at kommentere et udkast, hvis der er behov for det. Der kan arrangeres møder efter behov i forbindelse med, at forslaget fremlægges.

3. Orientering/input fra erhvervet

a. **Udspil til løsningsmodel på større tolerance i forhold til fremmedsorter**

Behandlet under punkt 2e.

b. **Testkrav af kerneplanter**

Der er enighed mellem erhvervet og LBST for at fjerne krav til biologiske test af kerneplanter, der skal optages i den nationale meristembank. Det vil mindske tiden, det tager at få en sort godkendt og åbne mulighed for at hjemtage kerneplanter for andre samlinger med samme krav til test.

Erhvervet udtrykte, at det vil være en fordel at lægge sig op af Nederlandenes testkrav, da det åbner for handelen. FVST meddelte, at laboratoriet godt kan håndtere de listede virus. Med henblik på at modtage et overslag på prisen af sådanne tests kan erhvervet indsende, hvad der ville være en gængs bestilling. FVST vil herefter komme med overslag på en pris.

LBST laver et kvalitetstjek af Nederlandenes regler på området, og vil arbejde på at få ændret bekendtgørelsen med virkning fra den 1/1-2024.

c. **Permanent backup-samling af den nationale meristembank**

Backup-samlingen hos Danespo bliver på nuværende tidspunkt ikke opdateret med nye sorter, der optages på i den nationale meristebank v/TystofteFonden. Danespo ønsker, at samlingen ved Danespo bliver permanent og er 1:1 ens og opdateret med den nationale meristebank. LBST vil ikke give en permanent tilladelse til, at Danespo kan opdatere og vedligeholde backup-samlingen, men vil sørge for at det bliver muligt at holde backuppen fuldt opdateret med den nationale meristebank v/TystofteFonden. TystofteFonden er at sammenligne med Rigsarkivet ift. pligtaflevering, og der kan kun være ét Rigsarkiv. Dog med forbehold for sortejernes rettigheder til deres egne sorter, hvilket betyder, at sortsejerne skal acceptere og give samtykke til, at TystofteFonden sender kopier af meristemer til Danespos back-up samling. LBST tager kontakt til TystofteFonden. Der bliver sat stor pris på Danespos arbejde med backup-samlingen.

4. Opfølgning fra sidst

- a. Testkrav af kerneplanter
Punktet blev behandlet under 3b.

5. Evt.

- Miljøstyrelsen og pesticider
 - o I forbindelse med kontrolforordningen har LBST lavet samarbejdsaftaler om at køre kontroller for både Miljøstyrelsen og Fødevarestyrelsen, men reguleringen af de enkelte områder ligger i de respektive styrelser. Det er de enkelte styrelser, der skal orientere LBST om ændringer i regelsættet.
- Jordprøver – FVST Lab er godt med og regner med at være i mål med prøverne inden 1. maj. Nogle prøver er sendt til Holland, FVST vil tjekke op på, hvor lang svar tiden er.
- Reglone – Der er igen i år blevet søgt om en dispensation hos Miljøstyrelsen til brugen af reglone i kartoffelmarkerne, men ikke for spisekartofler denne gang.
- I oktober 2023 vil Europa-Kommissionen udføre audit i Danmark om brugen af plantepas. Aktuelt fylder det meget i LBST's arbejdsgange. Denne audit kan komme til at involvere kartoffelområdet.
- Chr. Feder orienterede om at KMC har indsendt ansøgning til LBST om forsøg med 2 sorter forældet med CRISPR-Cas metoden.

Mødet sluttede kl. 14:30.

Næste møde afholde 31/08 2023 fra kl. 10-15 i Nyropsgade 30, 1780 København V